

30.1.2012

Kj/8

8

Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelma 2012-2014

Pöydälle 23.01.2012

HEL 2012-000158 T 07 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäne hyväksyä Helsingin kaupungin tietotekniikkaohjelman vuosille 2012–2014.

Lisäksi kaupunginhallitus päättäne kehottaa virastoja ja liikelaitoksia huomioimaan tietotekniikkaohjelmassa esitetyt tavoitteet ja sisällyttämään niitä koskevat toimenpiteet talousarvioihinsa ja toimintasuunnitelmiinsa.

Edelleen kaupunginhallitus päättäne kehottaa talous- ja suunnittelukeskusta ryhtymään toimenpiteisiin tietotekniikkaohjelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Esittelijä

Tietotekniikkaohjelma toteuttaa kaupungin strategiaa ja antaa suuntaviivat tietotekniikan hyödyntämiselle ja kaupungin tietohallinnon kehittämiseksi vuosina 2012–2014. Tietotekniikkaohjelman kannalta keskeisiä kaupungin strategisia tavoitteita ovat mm. seuraavat:

- sähköisiä palveluja ja niiden saavutettavuutta kehitetään
- vuorovaikutusta ja osallisuutta vahvistetaan, syrjäytymistä ehkäistään
- Helsinkiä kehitetään käyttäjälähtöisten innovaatioiden edelläkävijänä
- laadukkaalla johtamisella ja henkilöstön osaamista ja vaikutusmahdollisuuksia kehittämällä edistetään yhteisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan kehittämistä ja parannetaan palvelutuotannon vaikuttavuutta.

Helsingissä on tehty säännöllisesti tietotekniikkastrategia vuodesta 1992 lähtien. Edellisen ohjelmakauden 2007–2010 hankkeissa keskityttiin kaupungin asukkaille ja muille sidosryhmille suunnattujen, tietotekniikalla tuettujen palvelujen kehittämiseen. Tavoitteena oli läpimurto verkkopalvelujen kehittämisessä ja käyttöönotossa.

Tavoite on toteutunut. Helsinki on Suomen parhaiden kaupunkien joukossa tietotekniikan hyödyntämisessä mm. sähköisessä asiointissa ja verkkopalveluissa. Tästä on osoituksena useat kansainväliset ja

kansalliset palkinnot mm. 3. sija e-Government Evaluation of 100 Cities Worldwide (YK) 2008, Euro Award Finalist (palvelukartta) 2009, IBM Smarter Cities Challenge Award 2011 ja Apps4Finland 2011, 1. sija julkisen datan avaaminen sarjassa (PKS-palvelukartan REST-rajapinta), minkä lisäksi Helsingin terveystieteiden sähkoinen terveystietokortti valittiin vuoden laatuinnovaatioksi Laatualueen sarjassa Julkinen sektori ja yleishyödylliset yksiköt.

Kaupunkilaiset ovat ottaneet kaupungin verkkopalvelut ja asiointikansion laajaan käyttöön. Vuonna 2011 asiointisivustolla oli käyntejä 317 594 ja asiointikansion oli rekisteröinyt itselleen 58 558 asiakasta. Vuoden 2011 aikana asiointi.hel.fi -palveluun tuotettiin 40 uutta sähköistä palvelua. Vuoden aikana hel.fi portaalissa vieraili 15,4 miljoonaa kävijää.

Toimintaympäristön vaikutukset

Toimintaympäristö ja teknologiakehitys edellyttävät kaupungilta ja sen toiminnalta innovatiivisuutta nykyisten ja tulevien haasteiden ratkaisussa, toimintatapojen, järjestelmien ja osaamisten jatkuvaa uudistamista sekä päivittäisen palvelutoiminnan luotettavuutta.

Kansalaisten vapaa hakeutuminen ja valinnanvapauksien lisääminen tuovat uusia vaatimuksia tietojärjestelmien kehittämiseen erityisesti sosiaali-, terveys- ja sivistystoimissa. Asiakaspalvelun parantamista ja taloudellista tehokkuutta on tarkasteltava pääkaupunkiseudulla yli kunta- ja sektorirajojen. Helsingin on oltava aktiivisesti mukana yhteisten ratkaisujen valmistelussa ja toteutuksessa, jäämättä kuitenkaan odottamaan muita seudullisia tai kansallisia toimijoita silloin kun pääkaupungin myönteistä kehitystä edistäviä ratkaisuja on aikaansaataavissa. Myös 1.9.2011 voimaan tullut tietohallintolaki asettaa kaupungin tietohallintotoiminnolle uusia vaatimuksia mm. kuvata oma kokonaisarkkitehtuurinsa ja noudattaa julkisen hallinnon kokonaisarkkitehtuuria.

Tietotekniikkaohjelman painopisteet

Tietotekniikkaohjelmassa asetetaan tavoitteita ja toimenpiteitä seuraaville painopistealueille:

- osallistaminen ja vuorovaikutus (kaupunkikehitys),
- tuottavuus ja vaikuttavuus (virastot ja liikelaitokset) sekä
- IT-tehokkuus ja osaaminen (tietotekniikka).

Osallisuuden ja vuorovaikutuksen lisääminen, sosiaalisen median hyödyntäminen ja kaupungin tietovarantojen avaaminen sekä eri toimijoiden omaehtoisuuden lisääminen tukevat kaupunkiyhteisön

digitaalisten palvelujen kehittymistä. Helsinki aktivoi eri toimijoita synnyttämään uusia innovatiivisia ratkaisuja ja palveluja joita hyödynnetään laaja-alaisesti. HRI-hankkeella avataan julkista tietoa ja luodaan kolmansille osapuolille edellytyksiä osallistua kaupunkiyhteisön ja sen palvelujen kehittämiseen. Sosiaalisen median mahdollisuuksia hyödyntämällä helpotetaan eri toimijoiden yhteistyötä yli organisaatorajojen. Tavoitteena on, että Helsinki on ykkösen kotimaisessa vertailussa ja kärjen tuntumassa kansainvälisessä kaupunkikehityksessä.

Kaupungin oman palvelutoiminnan vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan mm.

- tuomalla tieto- ja viestintäteknologian tarjoamat mahdollisuudet toimintarakenteiden ja toimintatapojen kehittämiseen,
- kehittämällä ja laajentamalla sähköisiä asiakaspalveluja asiakaslähtöisesti,
- parantamalla henkilöiden, työryhmien ja prosessien tuottavuutta ja jatkamalla jo käynnissä olevia tukiprosessien kehittämishankkeita
- parantamalla hallintokuntien kykyä hankkeistaa palvelutuotannon tehostamista toteuttavat tietotekniikalähtöiset hankkeet

Tietohallinnon tehtävänä on seurata uusien teknologioiden ja tietotekniikan palvelumarkkinoiden kehitystä ja vastata siitä, että kaupungin käytettävissä on kulloinkin riittävä ja ajantasainen tietoteknologioiden käyttöönoton ja käytön vaatima osaaminen sekä toimintaa tukevat tieto- ja viestintätekniset ratkaisut ja palvelut. Toiminnan jatkuvuus ja palvelujen kehittäminen edellyttävät ajanmukaista ja yhtenäistä tietoteknistä infrastruktuuria.

Perustietotekniikan kehittämistä kaupunkiyhteisiksi palveluiksi jatketaan. Tavoitteena on vapauttaa virastot ja liikelaitokset jo vakiintuneen tietotekniikan hoidosta oman ydintoiminnan tietoteknisten ratkaisujen kehittämiseen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.

Tietohallinnon toimintamallin kehittäminen

Tietotekniikkaohjelman toimeenpanon varmistamiseksi kaupungin tietohallinnon ohjausmallia täsmennetään uudistamalla ohjauselimien rakenne ja roolit ja kytkemällä ne tukemaan digitaalista kaupunkikehitystä, kaupungin oman toiminnan uusiutumista ja kaupungin tarvitsemien IT-palvelujen tehostamista yli hallintokuntarajojen. Kokonaisarkkitehtuuriohjausta vahvistetaan tietojärjestelmien yhteensopivuuden varmistamiseksi. Hankeohjauksen

30.1.2012

Kj/8

ja hankejohtamisen parantamiseen panostetaan ja kaupunkiyhteisten IT-palvelujen määrää kasvatetaan.

Tietotekniikkaohjelman toimeenpanon suuntaviivat

Ohjelman toteuttaminen on jaettu ohjelmakokonaisuuksiin asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarkemmat toimenpiteet ja hankkeet suunnitellaan ohjelmakokonaisuuksien sisällä.

Tietotekniikkaohjelman valmistelun ohella talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosasto on syksyn aikana tehnyt selvityksen toimisto-ohjelmistojen käytöstä kaupunginvaltuuston 11.5.2011 kokouksen mietinnössä 2-2011 tehdyn ilmoituksen mukaisesti. Tehtävänä oli arvioida voitaisiinko kokonaistaloudellisesti, miten ja missä laajuudessa Open Office -toimisto-ohjelmisto ottaa käyttöön kaupungin hallintokunnissa nykyisen käytössä olevan MS Officen sijaan. Tehty selvitys ei puolla toimisto-ohjelmiston vaihtamista. Uusia vaihtoehtoja ja palveluja on rynnistämässä entistä voimakkaammin työasematuote- ja mobiilipäätelaitemarkkinoille. Nämä muutokset haastavat nykyisten toimittajien asemaa, edistävät kilpailua ja tulevat antamaan myös Helsingin kaupungille uusia eväitä kehittää omia palvelujaan ja kustannustehokkuuttaan. Kaupunki ohjaa tietotekniikan hyödyntämistä ja kehittämistä tietotekniikkaohjelmalla. Kaupunginvaltuuston tekemä aloite ja selvityksen tulokset otetaan huomioon tietotekniikkaohjelmassa ja sen seurannassa. Selvitys on liitteenä 2.

Ohjelmakokonaisuuksien toimeenpano käynnistetään kaupunkiyhteisellä valmennusohjelmalla. Valmennusohjelma jakautuu moduuleihin, joiden yhteydessä määritellään kunkin ohjelmakokonaisuuden visio, kaupungin tavoitetila ja kolmivuotinen etenemissuunnitelma. Hallintokunnat nimeävät edustajansa ohjelmakokonaisuuksiin.

Ohjelman läpiviennissä sekä tavoitteiden saavuttamisessa tukeudutaan kaupungin jo olemassa olevien henkilöresurssien uudelleensuuntaamiseen, henkilöstön kehittämiseen ja tarvittavin osin korvausrekrytointeihin.

Tietotekniikkapäällikkö Markku Raitio on asiantuntijana kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Markku Raitio, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 36396
markku.raitio(a)hel.fi

30.1.2012

Kj/8

Liitteet

- 1 Tietotekniikkaohjelma 2012-2014
- 2 Open Office toimisto-ohjelmistoselvitys

Tiedoksi

Virastot ja liikelaitokset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566